

Kursus. De maa tage Sprogene op et Aar eller to og forberede deres Elever, for at de kunne bruge det, naar de en Gang træde over Tærsklen ind i det første Led af den højere almindelig Skole, nemlig Mellem-skolen. Men der er en Fare, der i manges Øjne er endnu større, og det er en, som Forslaget ikke har set, men som det indeholder, nemlig den, at man knytter Mellem-skolen ikke til Folkeskolens sidste afsluttende Trin, for saa var Faren i det væsentlige overvunden, men til Folkeskolens Midte, i Børnenes 11—12 Aars Alder. Derved skabes en fra Folkeskolens Midte parallelt med Folkeskolens sidste Halvdel løbende ny Skole. Folkeskolens Spaltning i 2 Grene, nemlig dens egen Fortsættelse og den ny rivaliserende Skole, vil selvfølgelig føre til, at de sidste Aargange i Folkeskolen vil svækkes, idet Mellem-skolen naturligt og let skyder op som en fin, lidt fornem Betalingsskole. Denne Fare er aabenbart ret iøjnefaldende. Nu skal jeg ikke undlade at sige, at de underste Klasser i Folkeskolen, indtil Tilknytningen sker, rimeligvis paa sine Steder vil styrkes. Idet den højere Skole ikke forlanger Sprogundervisningen tidligere end Tilknytningspunktet, ville de Forældre, der have Børnene gaaende i Forberedelses-klasserne ved Real- og Latinskolerne fra 8—9—10 Aars Alderen, lade Børnene — hvis de ellers have Lyst til at lade dem komme inden for den fattige Folkeskoles Døre — gaa der, da der ingen særlig Undervisning kræves inden 11—12 Aars Alderen, og saa kunne de spare Skolepengene i Forberedelsesklasserne. Naa, det vil neppe give nogen betydelig Tilgang, men udelukket er det ikke, at de nederste Klasser i Folkeskolen kunne styrkes, medens de øverste-villé blive svækkede. Dette anser jeg for meget farligt, og det kommer jeg siden til. Vi miste Børnene i 11—12 Aars Alderen, den Alder, hvor enhver erfaren Lærer sætter mest Pris paa at beholde dem, da Personligheden dannes i Grundtrækkene og Karakteren former sig, da vi kunne faa Tag i dem og give dem noget, hvis vi selv have noget at give. I de store Byer, sagde jeg allerede under første Behandling, vil Sammenknytningen rimeligvis ingen Fare medføre. I de store Byer i de folkerige og pengesterke Kom-

muner vil man let komme ind paa at tage Mellem-skolen op i den kommunale Skole som et Led deraf, og sammenknytte den egentlige Folkeskole og Mellem-skolen. Man kan for saa vidt sige, at det kan blive en Styrkelse for Folkeskolen, at den fører alle sine Børn, saa vidt den kan, til det ret respektable Trin, som Mellem-skolen ender med. Men jeg kan ikke undlade at tilføje, at jeg anser det for et tvivlsomt Gode, at hele Børneskolen lige fra de mindste Purke til de fremmeligste 13—14 Aars gamle Dreng og Piger føres ind under en Undervisning, som beherskes af Eksamenshensynet. Idet Mellem-skolen lægges ind i Folkeskolen, skal denne ende med en statskontrolleret Slutningseksamen med 2 Sprog, Matematik o. s. v., og det vil utvivlsomt ganske af sig selv kaste en Skygge lige ned til den nederste Pøgebænk og for en Del blive bestemmende for Undervisningens Gang og Indhold, idet denne da vil tage til Maal Slutningseksamen i Mellem-skolens sidste Klasse.

Men rent kundskabsmæssig set eller set uden Forbindelse med Skolens opdragende Evne, altsaa blot med Hensyn til dens Evne til at tilfredsstille Kundskabs-trangen, er det en utvivlsom Fordel for Skolerne i de større Kommuner, at man kan sammenbygge disse to Skoler. Det vil derimod føre til en Svækkelse af den lærde Skole, der mister sin Underbygning. Det have Latinskolelærere ogsaa taget stærkt til Genmæle imod. Den vil kunne miste de fire underste Klasser i en større By og blive indskrænket til selve den lærde Skoles 3 Klasser. Det var den første Hoved-fare. Jeg skal nu opholde mig lidt ved den anden: Overproduktionen af læsende og dermed Bortdragning fra det praktiske Liv af mange velbegavede unge Svende, som ellers vilde have let ved at finde sig en god Plads og en frugtbar Udvikling, og som nu maaske paa Grund af den ny Ordning ville komme til at savnes haardt paa det praktiske Livs Omraade. Vi møde nu der det Spørgsmaal: Er der mange, der ville forlade Folkeskolen? Derom have vi forhandlet ret udførligt i Udvalget. Somme have paastaaet, at det vil blive et rent forsvindende Antal, medens andre have ment, at der vil blive en ret livlig Strøm fra Folkeskolen og ind i